

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Rz i ż

dla nauczyciela

Jak przeprowadzić dyktando. Przeczytaj cały tekst w zwykłym tempie. Potem dyktuj zdaniami, każde zdanie najwyżej dwa razy, dzieląc dłuższe na fragmenty po 3–5 wyrazów i wyraźnie zaznaczając intonacją koniec zdania. Na koniec przeczytaj całość jeszcze raz – uczniowie sprawdzają zapis. Znaków interpunkcyjnych nie dyktuj (wyjątek: zestawy z interpunkcji na życzenie nauczyciela). Uczniowie, którzy potrzebują więcej czasu, mogą pisać wersję krótszą albo uzupełniankę.

Tekst dyktanda – wersja pełna

Burza nad rzeką

Po obiedzie Hania i Staś pobiegli nad rzekę, która płynie za stodołą. Woda była ciepła, a przy brzegu siedziała zielona żaba. Nagle niebo pociemniało, a w koronach drzew zaszumiał wiatr. – To będzie burza! – zawołała Hania i chwyciła brata za rękę. Dzieci biegły co sił w nogach, a Kruszek pędził przed nimi. Pierwsze ciężkie krople spadły na krzaki porzeczek przy furtce. Babcia czekała w drzwiach z ręcznikami i kubkami gorącej herbaty. Przez okno widzieli błyskawice, które rozświetlały całe podwórze. Staś liczył sekundy między błyskiem a grzmotem, bo tak nauczył go wujek, który jest lekarzem. Babcia zapaliła lampę i powiedziała, że burza może potrwać godzinę. Po godzinie niebo się przejaśniło, a nad wieżą kościoła pojawiła się tęcza. Hania pomyślała, że po takiej burzy las będzie pełen grzybów.

125 wyrazów, 12 zdań (wypowiedzeń).

Wersja krótsza

Burza nad rzeką

Po obiedzie Hania i Staś pobiegli nad rzekę, która płynie za stodołą. Woda była ciepła, a przy brzegu siedziała zielona żaba. Nagle niebo pociemniało, a w koronach drzew zaszumiał wiatr. – To będzie burza! – zawołała Hania i chwyciła brata za rękę. Dzieci biegły co sił w nogach, a Kruszek pędził przed nimi. Babcia czekała w drzwiach z ręcznikami i kubkami gorącej herbaty. Babcia zapaliła lampę i powiedziała, że burza może potrwać godzinę. Hania pomyślała, że po takiej burzy las będzie pełen grzybów.

81 wyrazów, 8 zdań – te same zdania co w wersji pełnej, bez zdań uzupełniających.

Tekst autorski Pierwszej Ławki. Postacie i zdarzenia są fikcyjne.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Rz i ż

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Uzupełnianka – Burza nad rzeką

W kratkę wpisz brakującą literę, litery albo końcówkę – możliwości podano pod kratką.

Po obiedzie Hania i Staś pobiegli nad [ ]ekę, która płynie za stodołą. Woda była ciepła, a przy b[ ]egu siedziała zielona [ ]aba. Nagle niebo pociemniało, a w koronach d[ ]ew zaszumiał wiatr. – To będzie bu[ ]a! – zawołała Hania i chwyciła brata za rękę. Dzieci biegły co sił w nogach, a Kruszek pędził p[ ]ed nimi. Pierwsze ciężkie krople spadły na k[ ]aki po[ ]eczek przy furtce. Babcia czekała w d[ ]wiach z ręcznikami i kubkami gorącej herbaty. Przez okno widzieli błyskawice, które rozświetlały całe podw[ ][ ]e. Staś liczył sekundy między błyskiem a g[ ]motem, bo tak nauczył go wujek, który jest leka[ ]em. Babcia zapaliła lampę i powiedziała, że burza mo[ ]e potrwać godzinę. Po godzinie niebo się przejaśniło, a nad wie[ ]ą kościoła pojawiła się tęcza. Hania pomyślała, że po takiej bu[ ]y las będzie pełen g[ ]ybów.

1 · ż/rz · 2 · ż/rz · 3 · ż/rz · 4 · ż/rz · 5 · ż/rz · 6 · ż/rz · 7 · ż/rz · 8 · ż/rz · 9 · ż/rz · 10 · ó/u · 11 · ż/rz · 12 · ż/rz · 13 · ż/rz · 14 · ż/rz · 15 · ż/rz · 16 · ż/rz · 17 · ż/rz

Luki: 17.

Rz i ż

dla nauczyciela

Klucz do dyktanda i uzupełnianki

Numeracja jak w uzupełniance; te same miejsca sprawdzamy w dyktandzie. Kolumna „Reguła" odsyła do tabeli zasad poniżej.

Nr	Wyraz / miejsce	Odpowiedź	Reguła
1	rzekę	rz	r4
2	brzegu	rz	r2
3	żaba	ż	z2
4	drzew	rz	r2
5	burza	rz	r4
6	przed	rz	r2
7	krzaki	rz	r2
8	porzeczek	rz	r4
9	drzwiach	rz	r2
10	podwórze	ó	o1
11	podwórze	rz	r1
12	grzmotem	rz	r2
13	lekarzem	rz	r3
14	może	ż	z1
15	wieżą	ż	z2
16	burzy	rz	r4
17	grzybów	rz	r2

Zasady pisowni użyte w zestawie

r4	rz niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać (rzeka, rzecz, burza)
r2	rz po spółgłoskach b, p, d, t, g, k, ch, j, w (brzeg, przy, drzewo, trzy, grzyb, krzak, chrzan); wyjątki m.in. pszczoła, kształt, bukszpan
z2	ż niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać (żaba, żółw, jeż)
o1	ó wymienia się na o, e lub a w innej formie albo w wyrazie pokrewnym (stół – stoły, wiózł – wieźć)
r1	rz wymienia się na r w innej formie lub wyrazie pokrewnym (morze – morski, dobrze – dobry, dworzec – dwór)
r3	rz w zakończeniach -arz, -erz w nazwach osób i zawodów (lekarz, żołnierz, kucharz)
z1	ż wymienia się na g, h, z, s lub dz (noga – nóżka, druh – drużyna, wozić – wożę, wysoko – wyżej)

Klucz do ćwiczenia przygotowującego

1	morze – morski
2	nóżka – noga
3	książka – księga
4	trzy – rz po t

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dyktanda – Rz i ż, klasa 4: tekst dyktanda, wersja krótsza, uzupełnianka i klucz

Podgląd pokazał 3 z 5 stron. Pełna wersja: 5 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- wskazówki dla nauczyciela – jak dyktować i jak oceniać
- tekst dyktanda w wersji pełnej i krótszej (dla uczniów, którzy potrzebują więcej czasu)
- uzupełnianka z lukami (17 luk) do pracy samodzielnej lub jako kartkówka
- klucz z zaznaczonymi trudnościami ortograficznymi i zasadami pisowni. 5 stron A4: PDF do druku i DOCX do edycji.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/dyktanda-klasa-4-rz-z